

Огляд впровадження стандарту у сфері керування документацією за кордоном

Тетяна Білушак¹, Зорислава Пилат²

Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет «Львівська політехніка», УКРАЇНА, м.Львів, вул.С.Бандери, 12,
E-mail: 1. tanysj06@mail.ru 2. E-mail pzoreslava@bigmir.net

The paper highlights the issue of the international standard ISO 15489-2001 "Information and documentation. Document management." And also reviews the countries that have developed national counterparts on the basis of this international standard.

Key words: records management, international standard, International organization for standardization, ISO, ISO 15489-2001.

I. Вступ

Керування документацією є невіддільною частиною загальної системи керування підприємством, організацією. Керування документацією розглядається у контексті інтенсивного використання інформаційних технологій, що забезпечують якісний менеджмент в управлінській сфері.

II. Основна частина

Розгляду питання керування документацією було присвячено низку публікацій вітчизняних та зарубіжних науковців, а саме: І. Антоненко, В. Безрабко, В. Добровольської, О. Загорецької, С. Кулешовим, В. Кудлай, Л. Астахової, М. Ларіна, О. Мітченко, В. Савицького, А. Сокової та ін [1, 2].

Стандарт ISO 15489-2001 є викладом оптимальної методики керування документацією, яка призначена як для фахівців в галузі керування документацією, так і для спеціалістів з інших сфер діяльності, зокрема, розробників нових інформаційних програм і систем, щоб забезпечити відповідність цих програм та систем вимогам керування документацією [3]. Розробленням стандартів із керування документацією займаються міжнародні організації як, ISO – International Organization for Standardization, національні комітети зі стандартизації: AFNOR – Франція, ANSI – США, BSI – Великобританія, UNMZ – Чеська республіка, DIN – Німеччина, DS – Данія, DSSU – Україна, IPQ – Португалія, JISC – Японія, NEN – Нідерланди, NSAI – Ірландія, SAI – Австралія, SCC – Канада, SIS – Швеція, відповідні державні організації, професійні об'єднання фахівців у галузі керування інформацією та документацією (наприклад, Public Record Office, ARMA International, AIIM International, Гільдія керуючих документацією Росії). Із підкомітетом співпрацюють чотирнадцять національних комітетів-членів ISO, а також п'ять комітетів країн-спостерігачів: GOST R – Росія, NC – Куба, PKN – Польща, SFS – Фінляндія, TISI – Таїланд. Декілька країн вже розробили на основі зазначеного міжнародного стандарту національні

аналоги або використали його під час розроблення інших нормативних документів, що регулюють управління документацією. Так, уповноважений орган з питань стандартизації Великої Британії – British Standard Institution (BSI) уже до кінця 2001 р. видав національний стандарт BSI ISO 15489. Він має таку ж структуру як і міжнародний стандарт. В Австралії (її національний стандарт був основою для розроблення міжнародного стандарту), у березні 2002 р. скасувала старий і видала новий національний стандарт – AS ISO 15489, в основному ідентичний міжнародному. Міжнародний стандарт ISO 15489:2001 став концептуальною основою для Правил Кабінету Міністрів Латвії "Управління документацією". Відповідно до Програми національної стандартизації Російської Федерації на 2006-2007 роки ВНІДАД розробив національний стандарт Росії – ДЕРЖСТАНДАРТ Р ISO 15489-1-2007 "Система стандартів за інформацією, бібліотечній і видавничій справі. Керування документами. Загальні вимоги", що є, по суті, автентичним перекладом першої частини міжнародного стандарту ISO 15489-1:2001 "Information and documentation. Records management".

ВИСНОВОК

Сучасний рівень розвитку документаційної сфери потребує оперативного освоєння світового досвіду для формування системи керування документаційними процесами в Україні. Впровадженню в Україні системи керування документацією сприяє національний стандарт ДСТУ 4423-2005 "Інформація та документація. Керування документаційними процесами", підготовлений на основі міжнародного стандарту ISO 15489-2001 "Інформація та документація. Керування документацією". Стандарт розроблено Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства (УНДІАСД) Державного комітету архівів України. Його розробники – кандидати історичних наук І. Є. Антоненко, О. М. Загорецька та доктор історичних наук, професор С. Г. Кулешов (керівник розроблення).

Література

1. Антоненко І. Проект концепції впровадження в Україні норм Міжнародного стандарту ISO 15489 "Інформація та документація. Управління документацією" / І. Антоненко // Студії з архівної справи та документознавства. – 2004. – Т. 11. – С. 172-177.
2. Бездрабко В. Документознавство в Україні: інституалізація та сучасний розвиток : [монографія] / В. Бездрабко. – К. : Четверта хвиля, 2009. – 720 с.
3. ISO 15489-1 – Information and Documentation – Records management – Part 1: General // ISO – Printed in Switzerland. – 2001. – S. 19.